

Oude man en jonge portier

TONEEL Herberts aquarium, Servaes Nelissen. Regie: Porgy Franssen. Gezien: Haarlem. 16/4, Schouwburg Amstelveen, 19-20/4 Bellevue.

★★★★☆

Een oud mannetje in een beige jas scharrelt over het toneel. De olijke ogen achter de grote bril kijken het publiek vriendelijk aan. Hij zoekt de nachtportier, vertelt hij, maar die is er niet. Het mannetje gluurt nog even door de ramen van de portiersloge, maar nee, hij heeft het goed gezien: de portier zit niet op zijn plaats. Pas als de oude man achter een wit wandje verdwijnt, komt die tevoorschijn.

In deze hernieuwde opvoering van *Herberts aquarium* uit 1999 speelt Servaes Nelissen in zijn eentje alle rollen. Afwisselend is hij de oude man die aan het sterfbed van zijn vrouw zit en de portier die de tijd verdrijft met koffiedrinken met de nachtzuster.

Langzaam krijgen de personages meer contouren. De oude man is ooit zelf nachtportier geweest. Door zijn vrouw is hij van puzzelen gaan houden. De jonge man heeft zijn kunstenaarsdroom ingeruild voor een baantje in het ziekenhuis, nu droomt hij van de verpleegster.

Veel meer dan in de bril en de vor-

Stofdoek met bril wordt slapeloze patiënt die praatje wil maken

meloze jas zit de gedaantewisseling in Nelissens nauwgezette houding en mimiek. De ontwapenende kwetsbaarheid van het meneertje tegenover de argeloze verveling van de portier; de schuifelende voeten van de één versus de jeugdige onbevangenheid van de ander.

Even natuurlijk als Nelissen tussen zijn personages switcht, verlecht hij zijn acteren met een pri-

mair soort poppenspel. Een stofdoek met een bril wordt een slapeloze patiënt die om een praatje verlegen zit, twee baseballpetten transformeren tot vissen en in een hilarische act verwordt een heuptasje tot het fantasiebeest Kwakke-loekie.

Nelissen beschikt over die zeldzame kwaliteit leven te kunnen blazen in een vinger met een plukje shag erop. Zijn geestigheid, die zo achteloos lijkt te zijn neergezet, is de opzetsom van technische beheersing en een grote mimische variëteit.

In deze solovoorstellingen zullen de oude man en de jonge portier elkaar op het toneel nooit ontmoeten, maar Nelissen schuift hun levens steeds dichters naar elkaar, totdat ze in een ontroerend slotbeeld samenvallen.

Herberts aquarium is theater van de zuiverste soort, met één eigenzinnige theatermaker als sublieme acteur.

JOUKJE AKVELD

Paloo 22/03/2011